

‘Η κηδεία τοῦ Βασιλέως. — Οἱ στέφανοι καὶ τὰ Σωματεῖα. — Ἀρχιερεῖς καὶ Μητροπολίται. — ‘Η πένθος διακόσμησις. — Ἐφιπποὶ ἀνδριάντες. — Κωνσταντῖνος Δωδέκατος ὁ Ἐλευθερωτής.

ΚΗΔΕΙΑ τοῦ πολυκλαύστου Βασιλέως Γεωργίου ὑπῆρξε βασιλικὴ βεβαίως κηδεία, ἀλλὰ περισσότερο ἀυλικὴ ἢ λαϊκὴ, οἷα ἤρμοζεν εἰς τὸν Δημοκρατικώτερον τῶν Βασιλέων. Οἱ συντάξαντες τὸ πρόγραμμα τῆς κηδείας περιέπεσαν εἰς πολλὰ σφάλματα. Κατεδίκασαν εἰς ἀφάνειαν τοὺς βαρυτίμους στεφάνους, οἱ ὅποιοι προπορευόμενοι ἢ ἐπόμενοι τῆς κηδείας θὰ προσέδιδον ἀφάνταστον μεγαλοπρέπειαν εἰς τὴν πόλιν. Ἄλλως τε — ἀφοῦ ἀπαξ ἐγένοντο δεκτοὶ στέφανοι — ἦτο μία ἐκμηδένισις τῆς ἐκδηλώσεως τιμῆς καὶ σεβασμοῦ, στρεφόμενη κατὰ τῶν καταθεσάντων αὐτοὺς. Ἀπεκλείσθησαν τὰ Προεδρεῖα καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια Ἑταιριῶν, Συλλόγων, Σωματείων, — ἅτινα ἀποτελοῦν τὴν εὐγενεστέραν ἐκδήλωσιν τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους — τῶν Συντεχνιῶν — τῶν ἀμέσων τοῦ λαοῦ ἀντιπροσώπων — ἀνευ οὐδεμιᾶς δικαιολογίας. Καὶ δὲν ἔμεινεν ἐν τούτοις ὑπουργικὸς ὑπάλληλος ὅστις νὰ μὴ ἐπιδείξῃ τὸν ὑψηλὸν κυλινδρικὸν πῖλον του!

Κατὰ τὴν Βασιλικὴν κηδείαν τὴν πλέον ἀλησμόνητον, ἐκθαμβωτικὴν, ἐντύπωσιν ἐνεποίησαν οἱ στοῖχοι τῶν ἐξήκοντα Ἐπισκόπων καὶ Μητροπολιτῶν μὲ τὰς πολυτελεῖς ἀρχιερατικὰς στολάς των. Ὅχι μόνον ὡς θέαμα, ἀλλὰ ὡς ἱστορικὸς συμβολισμὸς ἀναμνήσεων τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας, ἡ παρέλασις ἐκείνη ἀπέμεινε μετὰ τοῦ Λαδύρου τῆς Ἀγ. Λαύρας καὶ τῆς διατρήτου σημαίας τοῦ Ὀγδόου πεζικοῦ συντάγματος ἡ ἐπιδελτικωτέρα καὶ συγκινητικωτέρα ἐκδήλωσις ἐθνικοῦ μεγαλείου.

Ἡ πένθος διακόσμησις τῆς πόλεως, ἀφθονος, ἀλλὰ οὐχὶ καὶ καλαίσθητος. Ὑπὲρ πάντα τὰ κτίρια καλαισθητικώτερον διεκοσμήθησαν ἡ Βουλὴ — συμβάλλοντος καὶ τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ σχεδίου τοῦ οἰκοδομήματος — μὲ τὸν κρέπινον πῖπλον ἐπὶ τοῦ αἵτωματος καὶ τοὺς παμμεγέθεις ... τετράποδας — διατρίχους τριπόδας; — μὲ καίοντα λιθωντόν, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα καὶ τὸ Πανεπιστήμιον. Παραφωνίαν ἀπέτελεσε τὸν πένθιμον μελαγχόριον τὸ ἔλλοχευσαν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν. Καὶ εἶνε τὸ μόνον Ὑπουργεῖον τὸ ὅποιον ἔχει τμήμα εἰδικὸν μηχανικῶν, ἀρχιτεκτόνων κλπ.

Ἀπεδείχθη περιτράνως ὅτι ἡ διακοσμητικὴ τέχνη νηπιάζει παρ’ ἡμῖν. Δαπανῶμεν, ἔχομεν τὴν προδου-

μίαν καὶ τὰ ὑλικά μέσα, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρομεν νὰ διακοσμήσωμεν φιλοκάλως. Ἡ πόλις παρουσίασεν ἐν σύμφυρμα πένθους ἀφιλόκαλον καὶ οὐχὶ εὐπρεπές, ἐν τισὶ σημείοις. Ὁ Σύλλογος «Τέχνη» ἴδρυσε πρῶτος τμήμα εἰδικὸν διακοσμητικῆς τέχνης διὰ κυρίας, ὅς ἐλπίσωμεν δὲ ὅτι καὶ εἰς τὸ Πελοτεχνεῖον θὰ εἰσαχθῇ ὡς ὑποχρεωτικὸν μάθημα ἡ Διακοσμητικὴ, ἀφοῦ ἄλλως τε οἱ γινώσκαι τῆς τέχνης αὐτῆς θὰ ὠφελοῦνται ὑλικῶς πολλὰ, ἀποβάλλοντες περιζήτητοι κατὰ τὰς ἐορτὰς καὶ τελετάς, ἰδιωτικὰς καὶ ἐθνικὰς, αἱ ὅποιαὶ καιρὸς εἶνε νὰ εὐνοηθοῦν καὶ ἀπὸ κάποιαν αἰσθητικὴν....

Ἠγγέλθη ὅτι δύο ἀνδριάντες θὰ παραγγελθοῦν τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως. Εἰς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ στηθῇ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἕτερος ὑπὸ τοῦ Δήμου Κερκύρας ἵνα στηθῇ πρὸ τοῦ ἐκεῖ Βασιλικοῦ Ἀνακτόρου. Νομίζομεν ὅτι ἀμφότεροι οἱ ἀνδριάντες πρέπει νὰ εἶναι ἔφιπποι. Ὅλοι ἐνθυμιοῦνται τὸ θαυμαστὸν παράστημα τοῦ Βασιλέως κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ τῇ 25 Μαρτίου 1912, ἡ φωτογραφία τοῦ δ’ ἐκείνη ἀπέμεινεν ἡ ἀρίστη. Ἀλλὰ καὶ ἡ τελευταία ἐπίσημος ἐμφάνισις τοῦ ἡ ἀλησμόνητος εἰσοδὸς τοῦ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἐξ ἧς δὲν ἐπέπρωτο νὰ φύγῃ, παρουσιάζει αὐτὸν ἔφιππον. Ἦτο ἄλλως τε γνωστὴ ἡ ἱππευτικὴ δεινότης του. Τέλος, δι’ ἓνα Βασιλεῖα ἐμπολέμου κράτους, ὅστις θνήσκων βλέπει ἐκτεινόμενον ἐδαφικῶς τὸ κράτος του, μόνον ἔφιππος καὶ ἐν στολῇ στρατάρχου ἀρμόζει νὰ εἰκονιοθῇ.

Ἀνεξήγητος ὁ διαταγμὸς τῆς Κυβερνήσεως νὰ δώσῃ τὴν ἀρίστην εἰς τὸ ὄνομα τοῦ νέου Βασιλέως Κωνσταντίνου. Διὰ νὰ μὴ τὸν ὀνομάσῃ Α’, ὡς ἴσως ἐφρόνει ὡς Κυβερνήσις Κράτους, οὔτε ὡς ΙΒ’, ὡς ἀπῆλθε ἡ ἐθνικὴ καὶ ἱστορικὴ ἐνότης, ἀφῆκε τὸ Βασιλικὸν ὄνομα ἀνάρηθρον. Ἀλλ’ ἡ κοινὴ συνείδησις ἀναγνωρίζει καὶ θέλει τὸν Βασιλεῖα τῆς ὡς Κωνσταντίνου Δωδέκατον. Ὅτε ὠρκίσθη τὸν ὄρκον τοῦ Βασιλέως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, πάντες ἐδροντοφώνησαν «Ζήτω Κωνσταντῖνος ὁ Δωδέκατος!» Οἱ κ. κ. Φιλάρετος καὶ Δημητρακόπουλος ὑπεστήριξαν ὅτι νομικῶς ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλεῖα ὁ ἀριθμὸς τοῦ Δωδέκατου, καθότι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις τῆς Ἐπιδαύρου ὥρισεν ὅτι μέχρι δημοσιεύσεως τοῦ Ἀστυκοῦ νόμου, αἱ δικαστικαὶ δικαιοδοσίαι «βάσιν ἔχουσι τοὺς νόμους τῶν ἀειμνήστων Χριστιανῶν Ἡμῶν Αὐτοκρατόρων». Ὁ δὲ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. Σωτηριάδης φωνεῖ ἐν ἄρῳ: «Καμμία Κυβερνητικὴ ἢ διπλωματικὴ περίσκεψις δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἔθνος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς προσεχοῦς στέψεως νὰ στεφθῇ εἰς τὴν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης ὡς Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, Διάδοχος τῆς Χριστιανικῆς Βασιλείας τῶν Παλαιολόγων, Κωνσταντῖνος ὁ ΙΒ’.»

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ Βασιλεὺς θὰ ὀνομασθῇ Δωδέκατος, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐθνικὴ παράδοσις, ἡ ἱστορικὴ ἐνότης, ἡ θέλησις τοῦ Κυριάρχου λαοῦ, ἥτις εἶνε ἀνωτέρα παντὸς πολιτικοῦ ὑπολογισμοῦ ἢ διπλωματικῆς ἐπιφυλάξεως. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὁ Τύπος, τὰ Σωματεῖα, ὁ Λαὸς — ἡ Ἐθνικὴ ἐν γένει Συνείδησις ἀπεκάλεσεν ἤδη τὸν νέον Βασιλεῖα Δωδέκατον καὶ «Ἐλευθερωτὴν».

ΔΑΦΝΙΣ

